

Jesenné akordy

O KOMUNIKÁCII, POKRYTECTVE A INÝCH "BANALITÁCH"

Nie je nič krajšie ako slnkom zaliaty les, prepadať sa lístím v tej žiare tichých šumivých akordov k nekonečným sféram Univerza... Nie je nič krajšie, hádam, ak by len... - stretnúť človeka, ktorý je nám blízky.

A hoci má jeseň v sebe nemalý kúsok "umierania", hoci znovu začítme úzkosť pri pohľade na blikajúce voskové oči cintorínov, hoci budeme márne naťahovať "dlane" k nepoznanej Večnosti, láska v nás zachová nádej. **Sme tu pre iných** /ako tu boli iní pre nás/.

Je sychravo. Ponáhľam sa šedo-bezfarebnými ulicami, obiehám obchody, reklamné akcie, ponáram sa do hluchých

anonymných davov, pospevujem si /niektorí ma považujú za blázna/... cítim sa bláznivo, ako vždy, keď musím nakupovať, rátať peniaze, tovar, ktorý sa mi zvyčajne nepáči, zbytočne "podstatné" banality, ktorými zabíjame čas... Je mi zima. - A predtým mnou bezdomovec, ktorého takmer denne stretávam, mladý chlapec, s malým "obnosom", o ktorý nikdy neprejavuje veľký záujem. Cítim, aká mu musí byť zima. Zdá sa mi menej bláznivý, ako si občas pripadáť ja. Napriek všetkému asi nikdy nenájdem odvahu prísť k mu. Mám pocit, že by to bolo pokrytecké. Tvárim sa nevšímavo, ponáhľam sa... A je mi ešte väčšia zima. My ľudia, milujeme svoje masky, pretože sme si už na ne zvykli. Hráme roly usilovných študentov, prísnych učiteľov, starostlivých rodičov... a niekedy už márne hľadáme svoju vlastnú tvár. Pozeráme sa cez krivé zrkadlá predsudkov či falošných predstáv, a tak nedovidíme za svoj "zaclo-nený" horizont.

Každý štvrtok pred vyučovaním je v poloprázdnej kaplnke našej školy sv. omša. Stretávajú sa tu zväčša tí istí, v zvláštne radostnom naladení. Ešte pred niekoľkými rokmi by nás určite vyhlásili za "bláznov", pamätám si, ako sa nám niektorí učitelia z fakulty vyhrážali, že nás za to vyhodí zo školy. Dnes je to iné, hoci ktovie, možno aj dnes to ktosi považuje za "bláznovstvo" (aj keď z iných dôvodov). "Pokoj s tebou" - opakujem a myslím na bezdomovca, cintoríny, anonymné davy, ľudí s maskami... Sú chvíle, kedy sa bezmocnosť môže zmeniť na uzdravujúcu moc Lásky. Musíme tomu však **uveriť**.

...Nie je nič krajšie, ako počúvať jesenné akordy a stretnúť Teba, Pane, v človeku, ktorý je nám taký blízky.

ANEŽKA RICHTARIKOVÁ

**„IBA LÁSKA DÁVA ŽIVOTU
ZMYSEL. TO ZNAMENÁ: ČÍM
SME VIAC SCHOPNÍ MILOVAŤ
A DÁVAŤ – HLAVNE SEBA
SAMÝCH – TÝM ZMYSLUPL-
NEJŠÍ BUDE NÁŠ ŽIVOT.“ H.
HESSE**

FORMÁCIA ČLOVEKA

Vzácné poslanie

Rôzne študentské aktivity cirkevných škôl chce obohatiť i novovznikajúci časopis, ktorý môže byť vynikajúcim komunikačným prostriedkom medzi študentami škôl, no vo svojej otvorenosti zároveň ponúka možnosť komunikácie s oveľa širším plénom. Bez akéhokoľvek nadsadzovania, možno myšlienku interškolského časopisu hodnotiť, ako pokračovanie a rozvíjanie štúrovskej tradície, ktorá i šírením písaného slova napomáhala odhaľovať krásu a bohatstvo vlastnej histórie v perspektíve neustáleho rastu národného povedomia a permanentnej formácie, ako v osobnej línii, tak aj na spoločenskej platforme.

Bolo by dobré, ak by novovznikajúci, interškolský časopis, pokračoval v rozvíjaní týchto vzácných myšlienok. Dovolím si však predložiť aj inú víziu, ktorá bez tej prvej, v našej histórii už overenej, sa nebude môcť realizovať. Je to vízia, ktorú pripomenul Ján Pavol II. v Príhovore slovenským pútnikom v Bazilike sv. Petra v Ríme, dňa 9. novembra 1996: *“Slovensko má osobitnú úlohu pri budovaní Európy tretieho tisícročia. Je povolané ponúknuť svoj významný príspevok k pravému pokroku európskeho kontinentu svojimi tradíciami a kultúrou, svojimi mučeníkmi a vyznávačmi, ako aj živými silami nových generácií. Slovensko je povolané ponúknuť Európe predovšetkým dar svojej viery v Krista a svojej oddanosti Panne Márii.”*

V akom kontexte treba chápať pápežove slová pri vznikaní nového, interškolského časopisu? Nie sú slová Jána Pavla II. príliš ťažké pre možno ešte nie celkom skúsených tvorcov vznikajúceho časopisu? Som presvedčený, že tieto slová sú vysoko aktuálne práve v tejto chvíli. Predsa ako tvorcovia, tak aj čitatelia vznikajúceho časopisu, budú onedlho členmi Európskej

únie, a nielen to. Niektorí ešte počas štúdií, iní azda neskôr, opustia Slovensko a “zakotvia” v inej krajine EÚ. Svoje rozhodnutie môžu motivovať ekonomickými činiteľmi, motivovať sa môžu i inými aspektami. Ale všetci, čo budú žiť v EÚ na Slovensku alebo inde, a sú synmi a dcérami slovenského národa - všetci máme dejiny, ku ktorým sa môžeme všade hrdo hlásiť a národné, kresťanské dedičstvo sv. Cyrila a Metoda, spolupatrónov Európy, ponúknuť ako vklad k dobru celého kontinentu!

Ak sme stále presvedčení, že takéto ciele sú naozaj veľké, ba priam presahujúce naše momentálne možnosti, netreba sa ľakať, a keď i treba začínať skôr skromnejšie, netreba strácať z pamäti väčšie vízie, ako sa len kľčovite pridržiavať tých momentálnych.

Novovznikajúcemu časopisu prajem, aby v sebe neustále živil vízie presahujúce terajšie horizonty. Tvorcom časopisu vyprosujem neustálu invenciu, čitateľom množstvo hodnotných zamyslení, ako aj odvahu, prelomiť v sebe ktovie či ostýchavosť, či niečo iné - jednoducho, nech rastie počet permanentných čitateľov a z ich radov nech vystupujú nové písateľské talenty. Bude totiž veľmi dobré, ak budú rovesníci písať pre rovesníkov, a bude rovnako dobré, ak zo stránok časopisu bude jasné, ako radi a hrdo sa hlásime k hodnotám našej národnej, kresťanskej tradície, ktorú prijímame v neskreslenej podobe za vlastný životný štýl, ktorý sme ochotní hájiť i ponúknuť všade, kam nás život zaveje. Nech tento časopis napomáha formovať človeka na prahu tretieho tisícročia podľa našich osvedčených národných, kresťanských hodnôt.

STANISLAV STOLÁRIK,
prešovský dekan

ROVNOVÁHA ROZUMU A SRDCA

Na škole syn s matkou

RELIKVIE SV. AUGUSTÍNA A MONIKY NA GYMNÁZIU

Keď vzniká niečo nové, niečo kvalitné, nikdy to nevzide ľahko a bez problémov, Tak to bolo aj pri zrode cirkevných škôl na Slovensku. Ani s našou školou to nebolo inak. Dňa 14. januára 1992 Mons. Alojz Tkáč rozhodol, že v Prešove má vzniknúť katolícke štvorročné gymnázium. Začal sa ťažký zápas o jeho vznik, ktorý trval takmer tri roky. Bolo treba získať budovu, presvedčiť ministerstvo školstva a ľudí o potrebe tohto gymnázia.

Dňa 5. augusta 1994 sme vznikli. Skoro nikto už v takú možnosť neveril. Vo chvíli vzniku sme nemali jediného žiaka, jedinú korunu, jedinú učebnú či inú pomôcku, potrebnú na vyučovanie a chod školy. Mala som len škatuľu kriedy... Od štátu sme dostali schátranú budovu materskej školy, ktorú bolo treba prestavať. Mali sme na to necelý mesiac času, veď do začiatku školského roka zostávalo len dvadsaťosem dní.

V tých dňoch sme si užili najviac kritiky a posmechu. Zo všetkých strán sme počúvali „Nevzniknete !... Neexistuje, že otvoríte, čo len jednu triedu!... Ak aj vzniknete, neudržíte sa zaniknete, veď v Prešove sú vysokokvalitné štátne gymnázia a vy im nedokážete konkurovať! V tej chvíli som aj ja sama zapochybovala. Hovorila som si: To sa naozaj nedá zvládnuť!“ To je asi naozaj nemožné! Ale Bohu nič nie je

nemožné! Dňa 2. septembra 1994 sme slávnostne otvorili školský rok 1994/95. Svätú omšu v Dóme sv. Mikuláša celebraval Mons. Bernard Bober. Mali sme v dvoch triedach štyridsaťosem žiakov z celého východného Slovenska. Prvé peniaze z ministerstva školstva nám prišli na účet až 27. septembra 1994, takže skoro dva mesiace sme žili a existovali bez jedinej koruny...

Ale Bohu nič nie je nemožné! Dňa 5. augusta 1997 sme sa presťahovali, presne na tretie výročie nášho vzniku. Myslíte, že to bola náhoda? Ja nie, neverím na náhody!

Za patrónku školy sme si vybrali sv. Moniku, Bola to múdra žena s veľkým srdcom, ktorá s veľkou láskou a s veľkou pokorou trpezlivo roky kľakala pred Pána a prosila ho za obrátenie svojho syna Augustína, svojho manžela Patrícia, ďalšieho syna a dcéry. Pán ju vypočul a dnes je sv.

Augustín príkladom pre všetkých, ktoré padli a chcú vstať. Akoby im Augustín hovoril: Pokorne poproste Pána o odpustenie, v spovedi oľutujte a bude vám odpustené. Budete môcť začať znova! Aj dejiny ľudstva sú plné padania a vstávania.

Zvlášť ťažké to má dnešná mládež. Ešte nikdy nevyrastali mladí ľudia v takom pokušení ako dnes. Ešte nikdy doteraz nemuseli deti a mladí ľudia čeliť takým nástrahám ako dnes. Len silná osobnosť dokáže odolať. Dnes nie je problémom

*Anna Hermanovská,
riaditeľka gymnázia*

*Budova gymnázia sv. Moniky
(na strane vľavo relikvia sv. Augustína)*

byť vzdelaný, informácie sa na nás valia zo všetkých strán. Dnes je problémom byť morálny a zachovať si chrbtovú kosť. To sa zdanlivo dnes nenosí aj preto museli vzniknúť cirkevné školy! Ich cieľom je vzdelávať a vychovávať, teda dať do súladu do rovnováhy rozum a srdce. Asi preto je symbolom sv. Augustína horiace srdce a kniha. V našej škole vytvárame ovzdušie preniknuté duchom slobody, duchom lásky a dobra, duchom Evanjelia. Základným cieľom našej práce je výchova vzdelanej, silnej, morálnej a slobodnej osobnosti, preto sa v každom žiakovi našej školy snažíme hľadať a povzbudzovať dobré, pozitívne vlastnosti a danosti. Zbavovať ich strachu, beznádeje, pýchy a sebeckta. Naším cieľom je taká osobnosť, ktorá sa dobrovoľne rozhodne pre dobro, pokoru, sebaobetovanie bez toho, že by pri tom stratila svoju individualitu a silu. Toto všetko by sa však nemalo diať príkazom, nariadením. Veľmi dôležitým momentom je práve sloboda rozhodovania. Preto sa v našej škole pokúšame minimalizovať príkazy, zákazy a nariadenia, hoci pravidlá, mantinely platia aj u nás a ich porušenie musí byť potrestané. Vychovávame hlavne osobným príkladom.

Snažíme sa o to, aby každý, kto je žiakom, učiteľom či zamestnancom školy

pochopil, že u nás nikto nie je len žiakom, učiteľom či zamestnancom školy, ale každý je najprv členom nášho spoločenstva a ako taký je spoluzodpovedný za všetko, čo sa u nás robí. Aj za dobré meno školy, ktorú reprezentuje stále a všade, aj keby bol od nej vzdialený stovky kilometrov. V každom z nás sa snažíme vybudovať pocit, že je pre našu školu dôležitý, potrebný a že by v nej chýbal. A naše úspechy?

Veľkým úspechom je vysoké percento prijatých absolventov na vysoké školy. Účasť a umiestnenia v rôznych súťažiach a na olympiádach - jazykových, športových, prírodovedných. Naše divadielko poézie Logos patrí k špičke amatérskoho divadelného sveta na Slovensku a reprezentovalo už aj v zahraničí - Dijon 1997 (Francúzsko), Poľsko 2000. Naši študenti študujú v zahraničí, už traja študenti zo zahraničia študovali u nás. Aus-

**DNES NIE JE PROBLÉMOM BYŤ
VZDELANÝ, INFORMÁCIE SA NA
NÁS VALIA ZO VŠETKÝCH
STRÁN. DNES JE PROBLÉMOM
BYŤ MORÁLNY A ZACHOVAŤ SI
CHRBTOVÚ KOSŤ.**

Z vystúpenia školského divadla LOGOS

Kaplnka gymnázia sv. Moniky (dole)

tráľčanka, Američan, Angličanka. Za osem rokov existencie školy pôsobilo u nás osem zahraničných lektorov. Máme živé kontakty s cirkevnými školami v zahraničí a navštevujeme sa. Veľkým úspechom je aj to, že sa k nám bývalí študenti vracajú, rozprávajú o úspechoch, ale niekedy sa prídu i vyplakať. To oni šíria dobré

meno školy, možno práve preto je o ňu veľký záujem. Lebo my nerobíme nábor a nevyvolávame umelo záujem o našu školu.

Život v gymnáziu nekončí po vyučovaní. Po vyučovaní a počas sobôt a nedeľ sa u nás stretávajú a pôsobia rôzne spoločenstvá a komunity, ktorí pracujú pre Boha a Cirkev. Otvorili sme školu pre každého, kto chce pracovať na Božiu slávu a pre dobro ľudí, takže sa tu stretávajú ľudia z celého Slovenska i zo zahraničia.

Možno preto sme od Svätého otca Jána Pavla 11. dostali pre kaplnku školy veľký dar: cibórium, kalich, paténu a 4-omšové rúcha v základných farbách. Rehoľa augustiniánov nám sprostredkovala vzácne relikvie sv. Moniky, sv. Augustína, sv. Mikuláša z Toletína a sv. Kláry z Kríža, prvej stigmatizovanej svätej, takže sa naša kaplnka stala milostivým miestom, kde sa možno modliť za duševné i telesné uzdravenie.

A na záver myšlienka sv. Augustína: Rob to, čo dokážeš, a modli sa za to, čo nedokážeš. A Boh dá, aby si to dokázal.

PhDr. ANNA HERMANOVSKÁ
riaditeľka školy

JEDENÁŠŤ ROKOV OBNOVENEJ MYŠLIENKY

Dve triedy na začiatku

Jedenášť rokov uplynulo odvtedy, čo sa zrodila myšlienka zriadiť v Levoči cirkevné gymnázium. Lepšie povedané, obnoviť typ školstva, ktoré má na našom území dávnu tradíciu. Po polstoročí násilnej ateizácie z iniciatívy veriacich a za plnej podpory biskupských úradov alebo reholí postupne vznikajú na Slovensku nové školy. Tak tomu bolo aj u nás. Rímskokatolícke biskupstvo v Spišskej Kapitule zriadilo v roku 1991 cirkevné gymnázium, ktoré od októbra 1992 nesie úradný a zároveň čestný názov Gymnázium sv. Františka Assiského v Levoči. Naše cirkevné gymnázium chce nadviazať na stáročné tradície cirkevného školstva v Levoči. Výchovu a vzdelávanie realizujeme na zásadách tolerancie, náboženskej znášanlivosti, v súlade s kresťanskou morálkou, vlastenectvom, humanitou a demokraciou.

Začínali sme s dvoma triedami prvého ročníka bez vlastnej budovy a bez vlastného pedagogického zboru. Dnes navštevuje školu 390 žiakov. Počas chodu školy sme zrealizovali rekonštrukčné práce v jednej z najcenejších budov nielen na Slovensku, ale aj v strednej Európe. Bývalý minoritský kláštor zo 14. storočia, v kto-

rom škola sídli, so vzácnou gotickou křížovou chodbou a freskami obdivujú turisti z domova i zo zahraničia.

V šk. roku 1997/98 sme zaviedli okrem 4-ročnej aj 8-ročnú formu gymnaziálneho štúdia so zameraním na výuku cudzích jazykov. V priemere 80% našich maturantov pokračuje v ďalšom štúdiu na vysokých a nadstavbových školách. V mimo vyučovacom čase sa naši gymnazisti zapájajú do rôznych súťaží - od vedomostných cez umelecké až po šport. Najväčšie úspechy zaznamenávame v stredoškolskej odbornej činnosti. V pamäti našich gymnazistov ostanú zážitky z ciest, ktoré sme podnikli do Lúrd, do Ríma a na Sardíniu, ako aj účasť dievčat na Európskom mládežníckom fóre v belgickom meste Genk v r. 1994. Pravidelne organizujeme kurzy spoločenského tanca a výchovy, lyžiarske a plavecké kurzy. Začiatky šk. roka patria vždy krátkej duchovnej obnove žiakov i vyučujúcich. Pravidelne sa schádzame na mládežníckych sv. omšiach v gymnaziálnom kostole. Tradíciou sa stali návštevy divadelných predstavení, Vianočné akadémie a kultúrne programy v rámci školy i mesta. Všetné dni v škole spestrujú imatrikulačné a rozlúčkové večierky. Dôstojné sú stužkové slávnosti, pred ktorými sv. omše celebrujú otcovia biskupi. Mladí speváci sa realizujú v speváckom zbere FRANTIŠEK a začínajúci autori v školskom časopise Zrkadlenie.

Pred 11 rokmi sa zrodila nová škola. Z hŕstky nadšencov - žiakov i učiteľov - bez vlastných priestorov, pred zvedavými i začudovanými podhľadmi mnohých ľudí vykročila na svoju púť...

Mgr. ANNA ŠPESOVÁ
riaditeľka školy

**PRED 11 ROKMI SA ZRODILA
NOVÁ ŠKOLA. Z HRSTKY
NADŠENCOV - ŽIAKOV I
UČITEĽOV - BEZ VLASTNÝCH
PRIESTOROV, PRED ZVEDA-
VÝMI I ZAČUDOVANÝMI
PODHLADMI MNOHÝCH ĽUDÍ
VYKROČILA NA SVOJU PÚŤ...**

Projekt Comenius

OČAMI PEDAGÓGOV

Počas viac ako 10-ročnej histórie našej školy sme sa po prvýkrát zúčastnili na medzinárodnom projekte COMENIUS. Participovalo na ňom 9 škôl zo 7 štátov (Nemecko, Holandsko, Rakúsko, Maďarsko, Litva, Česko a Slovensko). Našu školu reprezentovalo 5 žiakov a 2 vyučujúce.

Prvá časť trojročného projektu sa konala v termíne od 9. - 14.9. 2002, vo Viedni -Ledniciach (ČR). Projekt finančne podporil COMENIUS a sponzori UNILEVER - MNÍCHOV, EPPENDORF - HAMBURG.

Témou stretnutia bola moderná biotechnologická metóda PCR (Polymerázová reťazová reakcia) upravená tak, aby bola realizovateľná v školskom laboratóriu, ktorú bežne nemožno praktizovať kvôli časovej náročnosti. Praktickej časti predchádzala teoretická príprava vo forme prednášok k štruktúre DNA, jej replikácii a podstate PCR - metódy. Študenti mali k dispozícii laboratórium a v medzinárodných skupinách si mohli vyskúšať, čo obnáša vedecká práca. Zistili, že veľmi dôležitou vlastnosťou, ktorú by mal mať každý vedec, je trpezlivosť. Pracovali s odbornými pomôckami (mikropipety, eppendorfové skúmavky...), s bakteriofágovou DNA (A, - DNA), s odbornými prístrojmi (termocykle) a taktiež použili separačnú analytickú metódu - elektroforézu.

Nové priateľstvá sa upevňovali na spoločných večerných stretnutiach. Študenti si vymieňali informácie o kultúrnych zvyklostiach a školskom systéme vo svojich krajinách.

Bez znalosti anglického jazyka by bola spolupráca medzi študentami ťažká. Účasť na projekte mala motivačný efekt a podnietila k dopĺňaniu si odborných i jazykových poznatkov.

OČAMI ŠTUDENTOV

V súčasnosti existuje veľa medzinárodných súťaží a projektov, ktoré umožňujú žiakom a študentom porovnať svoje vedomosti v danom odbore, ale tiež preveria ich jazykové znalosti.

Aj naše gymnázium sa zapojilo do takejto aktivity - do projektu Comenius. Bol zameraný na PCR metódu, t. j. polymerázovú reťazovú reakciu. Päť študentiek, ktoré boli vybraté na základe vedomostného testu a jazykového pohovoru sa v dňoch 9. - 14. septembra zúčastnilo stretnutia v Ledniciach v Českej republike. Na programe bola najprv prednáška o stavbe a replikácii DNA, ďalšie vystúpenie objasnilo základy PCR metódy. Dve dopoludnia boli venované práci v laboratóriu. Prvý deň sa naučili používať mikropipety a ďalšie nové chemické pomôcky. Vyskúšali si PCR metódu. Druhý deň sa už robilo naostro. Pracovalo sa v medzinárodných skupinách, v žiadnej skupine neboli dvaja študenti z tej istej krajiny. Spolupráca závisela aj na jazykových schopnostiach, čo bolo veľmi cenné, veď nemáme možnosť stretávať sa s rovesníkmi z Holandska, Nemecka, Rakúska, Litvy, Česká a Maďarska.

Na výlete do Brna a Slavkova spoznali časť českej histórie a navštívili múzeum Johanna Gregora Medela, zakladateľa genetiky. Zaujímavá bola aj prehliadka zámockého parku v Ledniciach. Nebolo to len formálne stretnutie, účastníci sa zbližili na kultúrnych vystúpeniach. Projekt bol jedinečnou príležitosťou spoznať nové kultúry, ale aj nasmerovaním nás študentov do ďalšieho života.

ŠTUDENTI A PEDAGÓGOVIA
Gymnázia sv. Františka

SUPER RECEPT DO VAŠEJ KUCHYNE

Praženička

Nevieš čo so sebou? Chceš urobiť niečo pripálené? Tu je super recept na dvadsať dní.

1. deň: Pomôž konečne babičke pokosiť lekvár.

2. deň: Pozri či vie lietať naše rádio...

3. deň: Ľavým prstom a ukazovákom si zapchaj nos a zadrž na chvíľu dych.

4. deň: Opäť sa nudiš? Skús sa niečo naučiť do školy.

5. deň: Presvedč rodičov, že máš indiánsky pôvod. (Oni by o tom mali niečo vedieť).

6. deň: Nauč sa hovoriť bruchom. (Zíde sa ti to pri maturitných skúškach).

7. deň: V školskej jedálni nahlas po-chváľ privarok.

8. deň: Zotav sa po tých privarkoch...

9. deň: Poupratuj si v skrinke (tej v šatni).

10. deň: Ten nos si už môžeš pustiť, týždeň je až-až!

11. deň: Zober vyprať úbor.

12. deň: Kúp si ryбку, (napr. v akvaristike) a hoď ju do akvarka.

13. deň: Na matike vyčaruj z klobúka zajaca a nahovor profesorky, že je to učebná pomôcka.

14. deň: Kúp si novú ryбку a tejto už nalej vodu!

15. deň: Prečítaj si noviny: Beatles sa rozpadli!

16. deň: Zapoj sa do školských majstrovstiev v plážovom hokeji.

17. deň: Nevymeškaj Markizáciik.

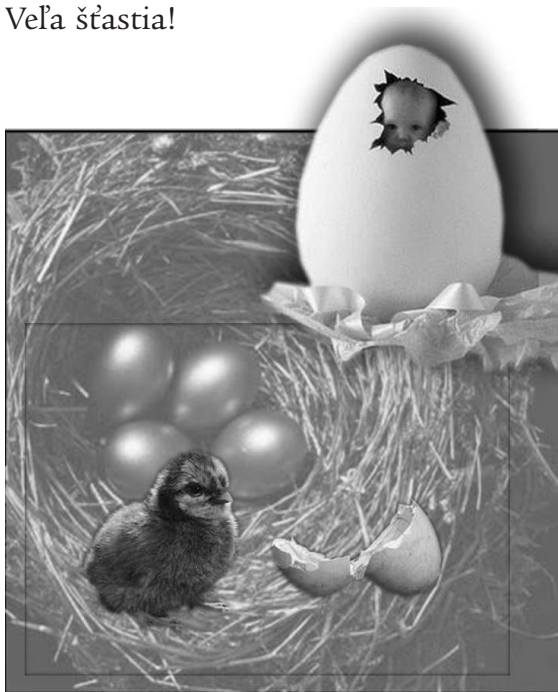
18. deň: Začni sa učiť hrať na gajdy. Očariš profesorky.

19. deň: Oznám všetkým, že sme majstri!

20. deň: Vymysli schopnú halušku a doruč ju do Praženice v 2. A.

JOZEF SÚKENÍK

Ak ťa tieto predsavzatia duchovne obohatili, môžeš začať odznova. Veľa šťastia!

Zdravotníčky so srdcom

AKO VIESŤ ZDRAVOTNÍKOV NIELEN K PROFESIONALITE, ALE AJ ÚCTE VOČI PACIENTOM

Naša škola vznikla pred dvanástimi rokmi na základe zriaďovacej listiny podľa vyhlášky č. 536/1990 Zb. o zriaďovaní a činnosti cirkevných škôl so súhlasom MZ SR ako Stredná zdravotnícka škola — cirkevná, a bola zverená Rádu sestier sv. Bazila Veľkého so sídlom v Prešove.

O jej zriadenie sa pričínili ľudia dobrej vôle a hlbokej viery na čele s MUDr. Pavlom Štofejom a sr. MUDr. Nikolajou Mydlíkovou, vtedajšou provinciálnou predstavenou rádu, ktorá prijala aj funkciu prvej riaditeľky školy.

Prvé kroky školy neboli ľahké. Začínala na nezoranom poli, ktoré sa muselo zúrodniť. Bolo potrebné prekonať mnohé ťažkosti, ktoré sme s Božou pomocou zvládli. Škola bola dočasne umiestnená v budove ZŠ a Gymázia s ukrajinským vyučovacím jazykom

na Dilongovej ulici. Pedagogický zbor tvorili externí učitelia, ktorí začali vyučovať 17. septembra 1990 podľa platných učebných plánov a učebných osnov pre

stredné zdravotnícke školy. Začínali sme s dvoma triedami. Svedomitá a kvalitná práca našich pedagógov bola korunovaná úspechom, čo sa odzrkadľilo v ďalšom raste školy. Z dobrototivosti a láskavosti otca biskupa Mons. Jána Hirku bola škole daná do užívania budova, ktorá je vo vlastníctve Gréckokatolíckeho biskupstva. Generálnou úpravou a prístavbou škola získala vhodné priestory k vybudovaniu vnútorného

zariadenia s odbornými učebňami a modernými pomôckami. Od 1. januára 1992 sa zmenil názov Stredná zdravotnícka škola sv. Bazila Veľkého v Prešove. Jej patrónom je Bazil Veľký, svätec, ktorého myšlienky sú stále aktuálne, plné svetla, života a možno z nich čerpať silu aj v budúcnosti. Aplikujeme ich vo výchovno-vzdelávacom procese, ktorý je na cirkevnej škole preniknutý evanjeliovým duchom a s dôrazom na kvalitu medicínskej a ošetrovateľskej odbornosti. Štúdium na našej škole má dať našim absolventom pečať profilu kresťanského absolventa, ktorého formácia musí byť usmerňovaná vedou a vierou.. Kresťanský profilovaný absolvent zdravotníckej školy si má vážiť svoje povolanie. Jeho srdce musí byť plné lásky, lebo v chorom a

**FORMÁCIA KREŠŤANSKÉHO
ABSOLVENTA STREDNEJ
ZDRAVOTNÍCKEJ ŠKOLY MUSÍ
BYŤ USMERŇOVANÁ VEDOU A
VIEROU. MÁ SI VÁŽIŤ SVOJE
POVOLANIE. JEHO SRDCE MUSÍ
BYŤ PLNÉ LÁSKY, LEBO V
CHOROM A TRIACOM MÁ
VIDIEŤ JEŽIŠA KRISTA.**

*Celoslovenská súťaž stredných
zdravotníckych škôl cirkevných v šk. r.
2001/2002 na SZŠ sv. Bazila Veľkého
v Prešove. Deň plný hier na SZŠ sv.
Bazila Veľkého v Prešove.*

trpiacom má vidieť Ježiša Krista. Sv. Bazil Veľký hovorieval: „Stretnutie s Kristom vždy obsahuje dar Svätého Ducha, šíri sa vo všetkých a pritom z neho neubúda. Dáva sa každému, kto je ho ochotný prijať.”

K tejto ochote vedíme našich žiakov každodennou výchovnou prácou, účasťou na sv. liturgii a duchovných cvičeniach. Chceme, aby v ošetrovateľskej službe mali na starosti nielen fyzickú, ale aj psychickú stránku človeka. Ľudia v súčasnej dobe hľadajú často nielen uzdravenie tela, ale aj Ducha. Nie je to nič nové, lebo už v antických časoch sa touto otázkou zaoberal otec medicíny Hipokrates. Pestovanie viery a vedy znamená budovanie ďalšej civilizácie. Preto sme si plne vedomí potrieb ustavičného duchovného a odborného rastu pri diele vzdelávania a formácie našich žiakov. Touto cestou kráča aj učiteľský zbor, lebo všetci, ktorí iných zapalujú, musia aj sami horieť jasným plameňom.

V dvanástom roku svojho pôsobenia, v školskom roku 2002/2003 máme na škole 7 tried štvorročného denného štúdia v odbore všeobecná sestra a zdravotnícky asistent a dve triedy jednoročného diaľkového štúdia v odbore sanitár. V dennom štúdiu máme spolu 214, a v diaľkovom 76 žiakov.

Keď hodnotíme dvanásťročné pôsobenie našej SZS sv. Bazila Veľkého v Prešove, máme pocit veľkej vďačnosti voči Pánu Bohu Darcovi všetkých darov a prosíme aj za odpustenie, keď sme v ľudskej slabosti nevykonali všetko, čo sme mali vykonať. Chválime Najsvätejšiu Trojicu a v modlitbách vyprosujeme do nového storočia a tisícročia pre našu školu ďalšiu pomoc, ochranu a požehnanie. Svoju dôveru vyjadrujeme slovami sv. Pavla: „A mám nádej, že ten, ktorý začal vo Vás dobré dielo, aj ho dokoná, kým nepríde deň Krista Ježiša.” (Flp. 1,6) Ježiš Kristus, jediný Spasiteľ sveta, včera, dnes i naveky nech žehná nášmu dielu.

Sr. PhDr. MÁRIA LOPATOVÁ, OSBM
riaditeľka školy

Študentky školy v detskom domove.

AKO BY MOHOL VYZERAŤ SVET, KEBY...

Spomienky na budúcnosť

Dnes som akosi namätko. Pozerám na kalendár. Už zase mám narodeniny. Píše sa rok 2100 a na moju narodeninovú tortu zapálili 115 sviečok. Ako mi to mohli urobiť?!

Skutočný raj na zemi! To, čo sa nepodarilo za 2000 rokov predtým, sa teraz stalo skutočnosťou. Som šťastná, že žijem v tejto dobe.

Veď dáme sa rok nepripomína! Ale aj tak, nemám sa za čo hanbiť. Veď ešte stále športujem, cvičím aerobik a práve som si našla nového priateľa. Možno z toho bude aj svadba. Ako tak sedíme pri šálke čaju a mojej narodeninovej torte, spomíname, čo všetko sme prežili, odkedy sme pred 100 rokmi opustili brány základnej školy. Písal sa rok 2000 a nám sa končila škola. Nevedeli sme, čo nás čaká, túžili sme po šťastí, po láske a po pohodlnom živote. Skoro sa nám to splnilo. Na čelo štátu sa postavila múdra a spravodlivá vláda, ktorá nemyslela len na vlastné odmeny, ale na potreby všetkých občanov. A tak čoskoro zmizli nepokoje, násilie, neboli už žiadne vojny. Každý mal prácu a dostatok peňazí na pohodlný život. Zlepšila sa aj lekárska starostlivosť, práca ľudí bola nahradená počítačmi a robotmi. Ba i deti prestali chodiť do školy. Učia sa len doma a s učiteľmi sa rozprávajú cez internet. Vo voľnej prírode, ale i v záhradkách voľne pobejú zvieratá bez strachu, že ich niekto zastrelí.

Skutočný raj na zemi! To, čo sa nepodarilo za 2000 rokov predtým, sa teraz stalo skutočnosťou. Som šťastná, že žijem v tejto dobe. "Katka, ty sedmospáč, vstávaj do školy!"

Čo sa deje? Kde je môj krásny svet? Pozriem sa na kalendár. Čože? Ešte je len rok 2002!? Takže na všetky tie záranky si budem musieť počkať? Aspoň, že viem, čo ma čaká. Budem taká šťastná v skutočnosti, ako v mojom sne??"

ONTKOCOVÁ KATARÍNA

Česko-anglický slovník

Škoda mluvit – Damage to speak

Nebuď labuť – Don't wake up a swan

Odpocívej v pokoji – Relax in the living room

Kde se vzala, tu se vzala – Where she married herself, there she married herself

Nezvrtná pravda – Unvomitable truth

Svařené víno – Welded wine

Kabelová televize – Hand-bag TV

Spodní prádlo – From-under-her laundry

Tažní ptáci – Pulling birds

Trávicí ústrojí – Poisoning mechanism

Výběrové řízení – Selective driving

Klínové písmo – Crotch writing

Vinné sklepy – Guilty besements

Párek milencu – Sausage of lovers

Husí brk – Goose burp

Boleslav Polívka – Paincelebrate Soup

Lavislav Mrkvička – Tunecelebrate Littlecarrot

Martin Dejdar – Martin Give-a-present

Míroslav Horníček – Peacecelebrate Little Miner

Švanda Dudák – Fun the Titman

Jaroslav Ježek – Springcelebrate Hedgehog

Je mazaná jako liška – She is lubricated like a fox

Veškerý vodík se asi-miloval v roztoku – All the hydrogen probably made love in the solution

Vrhl na ni dlouhý pohled – He vommitted a long postcard on her

Tvé oči září – Your eyes September

Seděla na mezi – She was sitting on between

Necítím se dnes ve své kuži – I am not smelling myself in my leather today

Přestaň mi plést hlavu – Stop knitting my head

Mistr světa v tancích na ledě – Chief of the world in tanks on ice

Podělal se – He afterdid himself

Polovina – Half-blame

Překlep – Overgossip

Prostořekost – Simplegreeekness

Zabezpečení – Behind-without-baking

Potkan – Meeter

Křeček – Spasmer

Neohrabaný – Neo-raked

Pořízek – Aftersteak

Podvraťák – Undergater

ŠTEVO BINDER

MY HEART BURNS

Burns with fire eternal
As long as the fire remains burning
So shall I remain a guardian
Once the heart is overtaken
By the fury of ice-cold evil
The guardian shall fall
And all shall burn
Before the might of the One
It shall be he who will rule
The world
The frost shall burst loose
And the frozen heart will demand
A sacrifice
And after each one the frost shall
Grow and the fire diminish
Only the new fire-bringer
Shall break the ice
And fire shall burn once
Again
Pain and suffer which ruled
Shall fall
And all shall be restored
And the fire shall consume
The heart once more.

VIANA SAMOTA

Ostro dýcha z tmavých stien.
 Z každého vymeteného kúta osamelej duše.
 Z rozbitých okien a črepín,
 čo zostali po náhlom vzplanutí a rozbití srdca.
 Mozaika lásky bez hlavy a päty.
 Aké ťažké je z tých črepín poskladať ozajstné šťastie.
 Vrátiť staré časy, prebudiť city, zatradiť samotu.
 1., 2., 3. pokus a tak pomaly nachádzať samého seba
 v odraze z jazera,
 v ranných lúčoch slnka,
 v teplej šálke kávy.
 Príval spomienok vraj dávno zabudnutých
 teraz dokorán otvára svoje komnaty.
 Rúti sa obrovskou rýchlosťou jako hurikán
 Zanechávajúci za sebou len obrovskú púšť.
 A zrazu – ticho.
 Hrôzostrašné ticho a pohľad do prázdna.
 Samota dolieha na dušu aj telo ako priliehavé čierne šaty
 z elegantného mušelínu.
 Ako kvapky dažďa za pochmúrneho jesenného dňa.
 Jako hlasy sirén pred ktorými niet kam újsť.
 Samota! Ten silný nepriateľ čo pozná pravidlá
 a ľahko neprehráva.

DENIS RICHARD

Bol iba samotár,
 čo zapredal dušu.
 Za starý veterán,
 za zlatú kušu.

Slzy sa plazili,
 život sa smial,
 za láskou smútili,
 ... bol navždy sám!

Na perách jed,
 v pohári Martini,
 z lupenôv kvet,
 a pocit neviný

Oblaky plakali,
 do tmavej truhly,
 anjeli zleteli,
 ... boli už mŕtvi ...

M. H.

TU /dom/

pole a tráva na ňom
 tak si predstavujem
 svoj dom
 večne zapadajúce
 slnko
 tak bude vyzerat'
 moje schodisko

M. H.

PO (D) KŁAD

teraz je ten pravý čas
 a neznesie ďalší
 odklad
 hovorím o nás
 môj drahý poklad
 mi nikto nevezme

Nesiem svoj kríž
Bangkok – Bogota,
orient, spíš ?
desivá samota

Život je krutá corrída,
tisíce moskytov,
nikdy sa nepýta...
čo si mi poskytol ?

Tequilla, gitara, mambo,
vdýchni to, čo máš rád,
rozlúč sa s anjelmi sambou,
nakoniec ucítiš pád !

1918

Videl som ťa odchádzať,
v mreži nad whisky,
s malou dušičkou,
s posledným valčíkom,
slzami v očiach,
zúfalo, navždy

A. DOLIŇÁKOVÁ

Belasé nebo,
v твоjich očiach vidím hviezdy.
Aj vtedy, keď si nebol ...
Ten pohľad v mojom srdci hniezdi.

Je tma a ja čakám
svetelný záblesk nad oblohou ...

Belasé nebo,
no stratili sa hviezdy,
tvoj úsmev zapadol prachom
a smútok vo mne hniezdi.

JANA ROHAĽOVÁ
OČI

Čo čumíš !

nikto ťa nevolal
beznádej riadkov

Prečo zízaš ?

nepúšťaš ma

pokojnou cestou

Stále sa na mňa dívaš

obavy

možno starosť strach

Pozeraš na mňa

láskavými očami hviezd.

VYŠE 800 ŽIAKOV NA GYMNÁZIU SV. MIKULÁŠA

Abstine, sustine, agredere

V súčasnom období táto katolícka škola vzdeláva a vychováva žiakov základnej školy a osemročného gymnázia - vo veku od 6 do 18 rokov (**13 tried ZŠ – 353 žiakov, 16 tried G – 512 žiakov**, 4 oddelenia ŠKD – 110 žiakov; **spolu 29 tried ZŠ a G – 865 žiakov**). Stvorročné gymnázium sa od školského roku 2002/2003 (z dôvodu nedostatku priestorov na triedy) už neotvorilo. Zriaďovateľom školy je Rímskokatolícky arcibiskupský úrad v Košiciach. Uvedená škola sídli v prenajatých priestoroch Okresného úradu v Prešove. Je samostatným právnym sub-

jektom, príspevkovou organizáciou a je rovnocenná štátnym školám podobných typov.

Jej pomerne krátka jedenástročná história bola časom formovania tvaru i tváre, vytvárania interakčných vzťahov, často márnوترatného rozsievania v nádeji na budúcu dobrú úrodu. Už počas tejto krátkej doby zažila uvedená ustanovizeň temné i pekné chvíle. Pri počiatkových rozhodovaniach, v začínajúcich nepredstaviteľných ťažkostiach bolo pre ňu posilou slovo ABSTINE (vedz sa zriekať), ktoré ale po niekoľkých mesiacoch fungovania tejto tak ťažko rodiacej sa inštitúcii sa muselo zmeniť na pre túto dobu dôležitejšie slovo - SUSTINE (vedz vytrvať). Aj táto temná doba školy však prešla a ona sa s Božou pomocou usiluje naplno realizovať slovo AGREDERE (vedz konať).

Maurus Terentianus vo svojej Carmen heroicum uvádza, že „habent sua fata libelli – knihy majú svoje osudy“. My v skromnosti dodávame, že nielen knihy, ale aj ľudia, spoločnosti, jednotlivci, ba i ustanovizne. Všetko odráža svoje dejiny. Ich cesty, smery, zastavenia, peripetie i návraty sú zaznamenávané, režírované v knihe osudu, ktorú vždy riadi Boží zákon.

„Čas všetko prinesie, ale aj všetko vezme“. Každú chvíľu dobre využiť je veľké umenie.

Mal pravdu istý rehoľník, ktorý v hamerslebenskom kláštore napísal na pieskové hodiny tieto slová:

● Minulé prešlo, prítomné ešte neprišlo;

Budova gymnázia sv. Mikuláša

- Prítomnosť sa obracia v jednom bode a ten máš;
- Ten bod prítomnosti máš, správne ho užívaj;
- Čnosť bude odmenená, neprávosti ostane hana.
- Tuzemský život je divadlom, kde Boh rozdelí každému úlohu. Nie od nás závisí, akú úlohu dostaneme, ale od nás závisí, ako ju zahráme. V divadelnej hre nie je dôležité, čo hráme, ale ako hráme.

Ako hrá túto úlohu uvedená cirkevná škola? Usiluje sa, parafrázujúc Jozefa Kutníka – Šmalova, naplniť základnú myšlienku, zmysel cirkevných škôl: **„Ony musia byť nielen preniknuté katolíckym svetonáhľadom, ale musia prevyšovať štátne školy svojou didaktickou i pedagogickou kvalitou, rovnako i úrovňou v prirodovednom i humanitnom vyučovaní.“** Z dobrého ovocia - dobrý strom, z dobrého stromu - dobré ovocie. A „po ovocí poznáte ich.“

Všetky retrospektívne spomienky, ale najmä tie žiarivé, nás zaväzujú. Ďakujeme Bohu za doterajšiu pomoc, ochranu, dary Ducha Svätého a požehnanie. V ďakovných modlitbách myslíme na všetkých, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pričinili o vznik, fungovanie i napredovanie školy, ktorej existencia začínala na nepreoranom a nezürodnenom poli. Spomíname si aj na našich dôchodcov, ktorí zanechali za sebou kus statočnej práce i svojho srdca. Ďakujeme všetkým dobrodincom, sponzorom, rodičom za materiálnu a finančnú pomoc. Úprimné Pán Boh zaplať vyslovujeme všetkým, ktorí na nás myslia v modlitbách. Cítíme nesmiernu vďačnosť voči Pánu Bohu, Darcovi všetkých darov a prosíme aj za odpustenie, ak sme v ľudskej slabosti nevykonali všetko, čo sme vykonať mali.

Spoločne prosíme Boha, aby nás svojou mocnou rukou viedol aj v nasledujúcich rokoch, aby od nás neodnímal svoje požehnanie, svoje milosti, aby sme

*Kaplnka základnej školy a gymnázia
svätého Mikuláša*

aj naďalej mohli naplňovať svoje ušľachtilé poslanie - formovať katolícku mládež.

PaedDr. JOZEF BERTA,
riaditeľ školy

**TUZEMSKÝ ŽIVOT JE
DIVADLOM, KDE BOH ROZDELÍ
KAŽDÉMU ÚLOHU. NIE OD NÁS
ZÁVISÍ, AKÚ ÚLOHU
DOSTANEME, ALE OD NÁS
ZÁVISÍ, AKO JU ZAHRÁME.
V DIVADELNEJ HRE NIE JE
DÔLEŽITÉ, ČO HRÁME, ALE
AKO HRÁME.**

Obnova vzdelávania evanjelickej tradície

HISTÓRIA ŠKOLY

Prešovské kolégium vzniklo v roku 1667 ako Kolégium hornouhorských evanjelických stavov. Bolo jedinou školou svojho druhu vo vtedajšom Uhorsku a ako protestantská vysoká škola malo byť protipólom dvoch jezuitských univerzít v Trnave a v Košiciach. Bolo zriadené 10-triedne gymnázium s kurzom teológie a filozofie v najvyšších ročníkoch. Od začiatku na ňom vyučovali viacerí významní profesori z celého Uhorska i zo zahraničia (S. Pomarius, E. Lader, J. Rezik, S. Mathaeides), ktorí študovali v Nemecku (Wittenberg, Göttingen, Tübingen, Jena). V 1. pol. 19. stor. vyrástlo na jednu z najvýznamnejších vyšších škôl v celom Uhorsku, s kurzom práva a teológie vo vyšších ročníkoch. Mnohí z jeho študentov sa neskôr preslávili

v politickom, kultúrnom a vedeckom živote (M. M. Hodža, J. Záborský, L. Kossuth, F. Kerényi, A. Greguš a i.). Neskôr sa stalo mohutným školským ústavom, združujúcim plnotriedne gymnázium, právnickú a teologickú akadémiu aj učiteľský ústav. Okrem nich mu patrila i veľká historická knižnica, zbierky školského múzea a internát. Kolegiálne gymnázium sa v r. 1911-1912 presťahovalo do novej budovy na dnešnom Námestí legionárov. Po vzniku Československa prestalo Kolégium v predvojnovnej podobe existovať. Ostalo iba osemtriedne gymnázium, ktoré si udržalo tradične vysokú úroveň a pôsobilo až do roku 1946. Vtedy bolo poštátnené a jeho budovy využívali rôzne inštitúcie. Činnosť gymnázia bola obnovená po 51 ročnej pauze.

PROFIL ŠKOLY

Evanjelicke kolegiálne gymnázium bolo znovu zriadené 2. 9. 1996. Pokračuje vo svojej činnosti ako 8-ročné (prima, sekunda, terciá, kvarta, kvinta, sexta, septima, oktava) a 4-ročné gymnázium so zameraním na cudzie jazyky, pričom prvým jazykom je jazyk nemecký, druhým anglický, latinský a ruský.

Študenti majú možnosť pripravovať sa na nemecký certifikát KMK 2. stupňa, umožňujúci štúdium v nemecky hovoriacich krajinách.

Ako cirkevná škola si kladieme tieto hlavné výchovné a vzdelávacie ciele:

- poskytovať úplné stredné všeobecné vzdelanie a výchovu mládeže vo svetle kresťanskej viery, rešpektujúc vieroučný zámer Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku,
- pripraviť cieľavedomých, tvorivých a pracovitých kresťanov, schopných vyštudovať akúkoľvek vysokú školu a uplatniť sa v praxi.

Vyučovanie jazykov, humanitných i prírodovedných predmetov prebieha po

Budova evanjelického kolegiálneho gymnázia

skupinkách s individuálnym prístupom k študentom. Technické zázemie školy umožňuje kvalitnú výučbu, učebňa výpočtovej techniky je napojená na internetovú sieť, študenti môžu využívať telocvičňu, posilňovňu, knižnicu.

Učebný plán školy sa skladá zo štandardných povinných predmetov a predmetov voliteľných. Voliteľné predmety sa otvárajú podľa záujmu študentov a možností školy. Tieto predmety profilujú našich študentov a tým zvyšujú pravdepodobnosť prijatia na zvolenú vysokú

školu. (Úspešnosť prijatia maturitného ročníka v školskom roku 2001/2002 bola 93%.)

Všetky predmety vyučujú aprobovaní stredoškolskí profesori. Na výučbe NEJ a ANG a konverzáciách v týchto jazykoch sa podieľajú zahraniční lektori.

Motiváciou pre študentov sú tiež finančne nenáročné výmenné akcie s partnerskými školami v Nemecku, ktoré škola organizuje. Študenti pracujú na európskych projektoch v rámci vzdelávacieho programu „Sokrates“, ktorého cieľom je rozvíjať jazykové vedomosti, nadväzovať kontakty medzi študentami rôznych typov škôl a v iných krajinách.

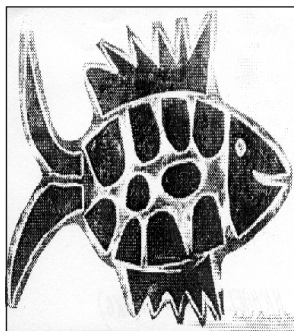
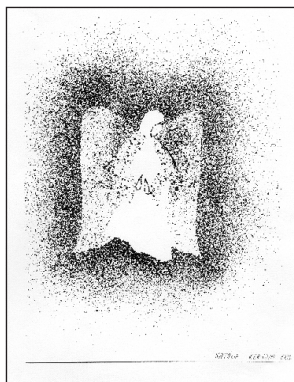
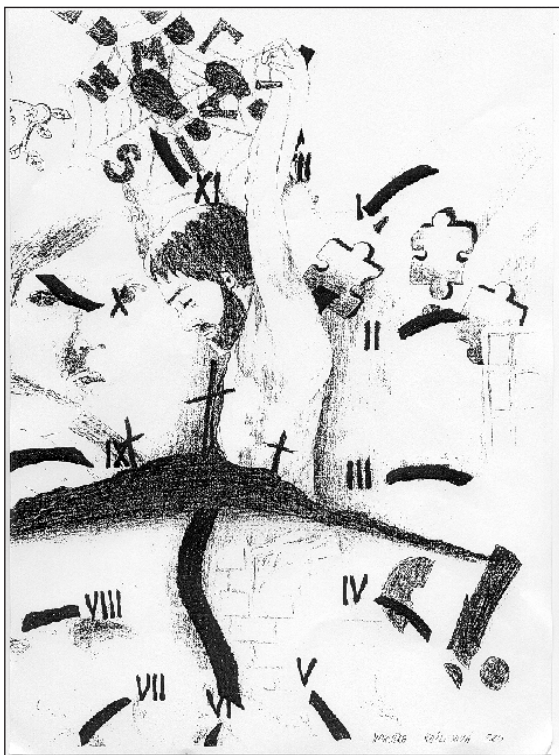
Študenti našej školy dosahujú popredné miesta v rôznych súťažiach, SOČ a predmetových olympiádach. Študenti s literárnym a výtvarným nadaním sa môžu prejavovať v školskom časopise SPECULUM a v iných cirkevných časopisoch.

Z mimoškolskej činnosti škola organizuje pre študentov rôzne exkurzie, návštevy divadiel, výstav, krúžky zborového spevu, práce s PC, s internetom, divadelný krúžok, debatný klub, športové a prírodovedné krúžky. Tradíciou sa stali Vianočné akademie a vystúpenia na cirkevných akciách. V živote školy má svoje významné miesto i Študentská rada. Je partnerom pre vedenie školy s možnosťou zasahovania do činnosti školy.

Školu navštevuje 319 študentov v desiatich triedach, z toho v 8-ročnom 228 a v 4-ročnom štúdiu 91 študentov. V škole pracuje 28 členný pedagogický zbor, v ktorom je 21 interných, 7 externých pedagógov a lektorov. Vyučovanie náboženstva a duchovnú obnovu študentov a profesorov zabezpečujú spirituál školy, profesori a zboroví farári.

PaedDr. MILAN ČERNAJ
riadiť školy

**V ŽIVOTE EVANJELICKÉHO
GYMNÁZIA MÁ VÝZNAMNÉ
MIESTO I ŠTUDENSKÁ RADA.
JE PARTNEROM PRE VEDENIE
ŠKOLY S MOŽNOSŤOU
ZASAHOVANIA DO ČINNOSTI
ŠKOLY.**

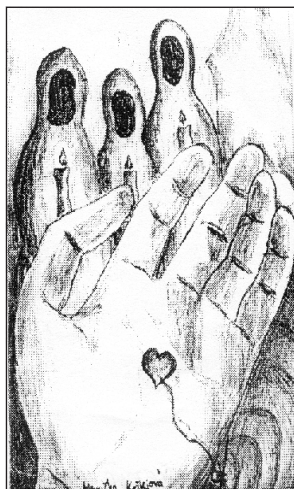
MARUŠKA KOŽLEJŠOVÁ MODLITBA ZA VŠETKY SRDIEČKA EKG

Pane, Ty nás poznáš najlepšie.
Vieš o všetkých srdiečkach EKG.
Poznáš každý jeden úder,
každý pocit, túžbu, sen.

Ďakujem, že si viac
ako ten Zvrchovaný vládca,
ale, že si priateľ, ktorý
nezabúda na nás nehnodných.

Dnes túžime biť spolu pre Teba.
Tu spolu na EKG.

ilustrácie
NATÁLIA KERYOVÁ, MICHAEL
ZBIŇOVSKÝ, MARUŠKA KOŽLEJŠOVÁ

Nikdy by som nemenila

AKO VYZERÁ AMERICKÝ SEN

V mojich predstavách bolo všetko dokonale, bezproblémové, jednoduchšie. Ale predsa len, keď som 18. júna nastupovala do vlaku do Bratislavy, mala som určité obavy. Ani som len netušila, aké sú opodstatnené...

Čo sa vlastne stalo? Vybrala som sa do Ameriky. Samozrejme nie na vlastnú päsť. Boli sme zo Slovenska dvaja a prijali sme pozvanie od bratov a sestier z Clarkstonu v Michigane. Mali sme sa zúčastniť na Národnom stretnutí evanjelickej mládeže (ELCA Youth Gathering) v St. Louis, Missouri.

Určite, sú to jedinečné pocity, keď prvýkrát vzlietnete do vzduchu, ale určite ešte jedinečnejšie, ak o pár minút núdzovo pristanete kvôli poškodenému motoru! A tak som sa zdržala vo Viedni, nestihla lietadlo v Amsterdame a nakoniec som skončila v kolosálnom lietadle leteckej spoločnosti KUWAYT AIRWAYS! Viete si to predstaviť – s tými turbanmi a zahalenými tvármi som strávila „príjemných“ 9 hodín, keď som sa bála čo í len pohnúť. Pristáli sme v Chicagu, aj keď mojím cieľom mal byť Detroit. No chvála Pánu Bohu a vďaka modlitbám mojich priateľov, ktorí na mňa mysleli, som sa tam nakoniec predsa len dostala. Aj keď s 12-hodinovým meškaním, ale predsa a na letisku ma čakal obrovský plagát: „Welcome to USA!“ Áno, bola som v Spojených štátoch, aj keď... o svojej batožine som nechyrovala ďalších 5 dní.

Prvý týždeň som strávila v blízkosti Detroitu, v oblasti s krásnymi jazierami v štáte Michigan. Mládež v tamjšom luteránskom zbere práve chystala „Servant camp“. Strávili sme týždeň, keď sme sa snažili byť služobníkmi, navštevovali

sme ľudí v nemocniciach, roznášali sme lieky v chudobných černošských štvrtiach, chystali sme jedlo pre bezdomovcov. To bola tá odvrátená tvár Ameriky: 5-ročné černošské dievčatko, o ktoré sa starali jej 12-ročný brat, má objalo, keď som jej dala jablko. Obaja žijú na ulici. Tento týždeň bol plný zážitkov, bolestných stretnutí, ktoré ma zasiahli hlboko.

Druhý týždeň nemenej zaujímavý. Odcestovali sme do St. Louis na stretnutie mládeže. Bolo tam 45 000 ľudí a len málokoho zaujímala nejaká Maruška zo Slovenska, najmä pri takých hviezdach ako Kirk Franklin, RAZE alebo Celia Whitler. Ale mala som možnosť porovnávať, všímať si mladých ľudí tam, spôsoby, akými komunikujú alebo sa zabávajú. Videla so veľa – napríklad kolosálny oblúk v St. Louis. Zistila som, aké to je, keď sa stratíte vo veľkomeste a zachráni vás milý černošský policajt.

Spoznala som ľudí, ktorí boli veľmi milí a otvorení, ale aj takých, podľa ktorých som nemala tušiť, čo je auto, pretože som zo Slovenska. Spoznala som ľudí, na dvore ktorých stálo 6 áut, aj ľudí, ktorí nemali peniaze na jedlo pre svoje deti. Spoznala som ľudí, ktorí sú dnes mojimi priateľmi, aj ľudí, pre ktorých som dodnes cudzinkou. Toto je pre mňa Amerika.

Na záver vari len toľko: nemusela som sa za seba hanbiť, rovnako, ako sa nemusíte ani vy – za svoje vedomosti, za Slovensko, za rodinu, za priateľov. Pretože napriek všetkému skvelému, čo som v USA zažila, nikdy by som nemenila...

MARUŠKA KOŽLEJOVÁ
študentka EKG

Nestratiť z očí človeka

GYMNÁZIUM A ZÁKLADNÁ ŠKOLA POKOPE

Je horúce leto 1992. Prechádzame sa chodbami a triedami základnej školy na Rodinnej oblasti. Vraj to bola kedysi najkrajšia škola vo Vranove nad Topľou. Teraz to tu vyzerá ako na bojsku. Klasické zelené sokle, zopár popísaných deravých lavíc, zubom času (a určite aj žiakmi) poškodené steny a podlahy v triedach. Sme vďační aj za to, no na prvý pohľad vidíme, že nás tu čaká veľmi veľa práce. Veľa z toho musíme urobiť svojpomocne. Na všetko máme dva mesiace. Každé ráno sa teda prezliekame do pracovných odevov a do večera za pomoci rodičov postupne realizujeme svoje predstavy. Tvár školy sa každým dňom mení. Steny dostávajú čistý biely náter, dvere označenia tried a kabinetov. Buduje sa nové prostredie, ale čo je dôležitejšie, budujú a vytvárajú sa nové vzťahy: medzi

*PaedDr. Marián Babej,
riaditeľ školy*

škoulou a rodičmi, medzi učiteľmi navzájom. Do začiatku školského roku veľa času neostáva. Sťahujeme nábytok, zariaďujeme. Sme unavení, ale to, čo nás obklopuje, nás teší a pridáva síl. Ešte

nekončí umývanie podláh a okien a školský rok sa môže začať. – Takto spomína na začiatky Cirkevnej základnej školy sv. Dominika Savia vo Vranove nad Topľou zástupca riaditeľa školy Mgr. Cyril Melničák. Spolu so

spomínanou budovou v mestskej časti Rodinná oblasť, kde fungovalo vyučovanie prvého a druhého stupňa, sa v roku 1992 otvoril prvý stupeň navyše v neďalekých Hencovciach.

Od roku 1999 sa Cirkevná škola sv. Dominika nachádza už v tretej budove od svojho vzniku, ktorej vlastníkom je štát (na snímke budova na Sídlišku Lúčna)

vanie. Vedenie podalo žiadosť o miesto v novostavbe školy na Sídlsku Lúčna. Nasledovalo takmer až biblické „ustavičné klopanie“ – podarilo sa získať menšiu časť priestorov do prenájmu, a preto sa mohol zrealizovať ďalší krok. Od roku 1999 sa v nových priestoroch nachádza nielen časť cirkevnej základnej školy, ale aj osemročné cirkevné Gymnázium sv. Františka z Assisi. Je pravdou, že nadobudnuté priestory nepostačujú potrebám oboch organizácií a ono biblické klopanie pokračuje naďalej, avšak veríme, že náš chod nezávisí len od vlastných síl, ale aj od vôle Otca.

Každá „pobočka“ školy v spomenutých budovách má svoj vlastný pedagogický zbor. Od začiatku školu spravuje a vedie riaditeľ PaedDr. Marián Babej. Duchovným vodcom, ale aj otcom je Mons. ThLic. František Šándor, ktorý taktiež stál pri zrode školy.

Z hľadiska profilu školy je základná škola zameraná na výučbu cudzích jazykov a informatiky, ťažiskom zamerania gymnázia je programovanie.

Ako cirkevná škola vnímame, že vychovávať mladého človeka v dnešnej dobe, keď pociťujeme nával rôznych informácií, nielen pozitívne využitelných, ale aj zameraných voči hodnote človeka, je ťažkou úlohou. Zvlášť, keď si uvedomujeme, že celistvosť človeka utvárajú nielen vedomosti a rozumové nasýtenie, ale aj jeho citové, duševné a duchovné stránky. Preto si myslíme, že úlohou cirkevných škôl je strátiť z očí človeka. To znamená, aby sme nevnímali žiakov ako objekt, ktorý máme intelektuálne rozvíjať, ale najprv ako ľudí, ktorí sú citlivými bytosťami a za ktorých kladie život sám Boh.

Mgr. MATÚŠ BARTKO

CELISTVOŠŤ ČLOVEKA UTVÁRAJÚ NIEN VEDOMOSTI A ROZUMOVÉ NASÝTENIE, ALE AJ JEHO CITOVÉ, DUŠEVNÉ A DUCHOVNÉ STRÁNKY.

— HUDBA —

Heaven's shore James

Pýtame sa lídra americkej hudobnej kapely Heaven's shore James.

● Čo si myslíš o svojej skupine?

Je veľa čo si o nej myslím. Som šťastný, že sme dosiahli tak veľa vecí za dva roky. Máme svoje Cd-čka, klipy a robíme veľa „misií“ každý deň. Som z toho veľmi šťastný a myslím, že je to úžasné ako Boh pôsobí. Ešte máme veľa čo robiť stále.

● Si kresťan?

Som rodený kresťan! Verím, že Ježiš je môj Spasiteľ, že zomrel za moje „zlé veci“, ktoré mi teraz nech odpustí. Ježiš pre mňa znamená všetko.

● Vidiš rozdiely medzi slovenskými kresťanmi a v tvojej krajine?

Zdá sa, že viac ľudí je spolu zjednotených tu, viac mladých kresťanov je na Slovensku. V Anglicku niesu ich tak veľa. Potrebujeme misionárov.

● Čo si myslíš o drogách?

Myslím, že je to hrozná vec. Dosťáva ľudí, aby verili falošnej slobode. Nie je to dobré, je to od veci.

● Čo radíš tým, ktorí im holdujú?

Ak chcú sa z toho dostať, musia si uvedomiť, že sa chcú zmeniť. Ak sa im zmena stáva ťažkou, musia zmeniť miesto kde sú, ľudí s ktorými sú a potom to bude ľahšie dostať sa z nich. Je to jednoduché.

● Kto je tvoj hudobný idol?

Moja mama – hraje na všetkom, Ceilin Dion a keltská skupina Mirona. rozhovor pripravila MAJA JANIČOVÁ

VÝROKY

Učiteľka: „Kain bol poľnohospodár.“

Učiteľka: „Pozostatky toho, že u nás boli Rimania, sa našli na stípe.“

Učiteľka: „Ľudia stavali náčelnícke mobily...“

Katechétk: „Keď spravíte niečo zlé, zvyčajne sa snažíte zvaliť vinu na niekoho iného. Na koho zvalil Adam Evu?“

Učiteľka: „Veď ja tiež nedostávam peniaze za ľahkú prácu!“

MÚDROSTI ZO ŠKOLSKÝCH LAVÍC

- keď zacítite plyn bez zápachu a chuti, je to pravdepodobne oxid uhoľnatý
- krv prúdi jednou nohou nadol a druhou nahor

- presýtený roztok je taký roztok, ktorý obsahuje viac, než sa doň zmestí

- huby rastú najmä vo vlhkom prostredí, preto vyzerajú ako dáždnik

- fosília je vyhynutý živočích. Čím je staršia, tým je vyhynutejšia.

- než dáme niekomu transfúziu, musíme sa presvedčiť, či má krv kladnú, alebo zápornú

- Otázka: Aká bola doba kamenná? Odpoveď: vtedy ešte mali kamene, po nej doba železná a teraz doba všetkého.

- Otázka: Aká bola naša Zem niekedy? Odpoveď: Zem bola snehová guľa

TAJ – TAJ – TAJNIČKA – Z MINULÉHO ČÍSLA

Tento humorný slogan humornej rubriky označuje vyhodnotenie Taj – Taj – Tajničky pri ktorej sa musíme pozastaviť. Prechádzajúc sa po chodbách nášho slávneho gymnázia sme s obrovskou radosťou počúvali ohlasy na Taj...ničku z minulého čísla. Oto viac nás zarmútilo, že sa do redakcie nedostali žiadne mená so správnymi výsledkami. Ich miesto sme si však nedovolili odobrať. Tak teda vý-

hercami sú: nikto. Gratulujeme! A teraz zverejnenie výsledkov: Tajnička znie

Uvedomujeme si chybu o nedostatočnom informovaní o zapojení sa do súťaže a tak vám pre budúcnosť dávame ukázkový model vyplneného súťažného lístka

Presne takto mal vyzeráť minuločíslový súťažný kupón. A tak má vyzeráť aj ten budúci. HĽAVOLAM DO BUDÚCEHO ČÍSLA: ???

Oplatí sa súťažiť – jackpot sa presúva do ďalšieho čísla. Ku ceruzke sa pridáva pivo z predvolebných mítingov SDKÚ.

ODSEK PRE INTELEKTUÁLOV:

Skúste uhádnuť aké príslovia či porekadlá skrývajú tieto ich prerobené formulky:

1. Chemická zlúčenina vodíka a kyslíka, ktorá produkuje minimálne množstvo belov, pôsobí erózne na vrstvy hornín, uložených pozdĺž ich trajektórie.

2. Viac než raz, ale menej než trikrát určí veľkosť chemickej či fyzikálnej veličiny, a menej než dvakrát, ale viac než nula krát

použí spôsob obrábania, ktorým sa časti materiálu od seba oddeľujú.

3. Ak sa pohybuje hladina ortuti v mernej kapiláre smerom ku stredu Zeme v mесиaci nášho oslobodenia sovietskou armádou, je možné očakávať, že sa náš bývalý reštauračný podnik presídlil do stodoľy.

PRAVDA ČI NIE?

BOOBOV ZÁKON

Hľadaný predmet sa vždy nájde až na poslednom mieste.

BUFETOVÝ ZÁKON

Sendvič, ktorý si si vyhladal pri vstupe, si určite kúpi pred tebou stojaci.

ETORREHO POZOROVANIE

Druhý prúd je vždy rýchlejší.

FINAGLOVE OSME PRAVIDLO

Tímová práca je veľmi dôležitá, existuje tak spôsob ako za neúspech obviniť druhých.

JACBSOV ZÁKON

Mýliť sa je ľudské, ale zvaliť vinu na iných je ešte ľudskejšie.

VAN ERPENOV ZÁKON

Tajomstvo riešenia problému: nájsť tých, ktorí ho vyriešia.

NA ZÁVER – JOKES

● ODKAZ: Viem koľko pre teba znamená, ako veľmi ti chýbam, ako ma potrebuješ. Je mi veľmi ľúto, že som tá na vždy opustil. S pozdravom tvoj rozum.

● Jano aká je vysoká vaša škola?

– 160 cm.

– Prečo práve toľko?

– Lebo už jej mám pokrk

● Jedlo máš v práčke, som u psychiatra.
Mama

ROBO KRAJNÁK

JÁN KRUPA

SPRÁVNE ODPOVEDE na odsek pre intelektuálov z prechádzajúcej strany: 1. Tí chávajú brehy myje.; 2. Dvakrát meraj a raz rež.; 3. Studený máj, v stodole raj.

Z LISTOV

Hrozný deň

DNES SOM MALA neskutočne hrozný deň. Všetko sa vyvíjalo tak nečakane, že som sa na to ani nestihla pripraviť. Mala som náladu pod psa. Nikto mi v tej chvíli nemohol pomôcť. Cítila som sa strašne sama, opustená, priatelia nemali šancu rozosmiať ma. Toľko deprimujúcich vecí sa mi stalo. Slzy na krajíčku. Tá ťažoba na srdci akoby sa stále napchávala rôznymi sladkosťami a neustále priberala na váhe. Ten pocit neželám nikomu, ale predsa ho už stopercentne zažil každý z vás. Sú chvíle, keď potrebuješ byť sám, premýšľať, nechceš nikoho vidieť, ale predsa je to také silné, že by si to najradšej vypustil von a požiadal niekoho o pomoc. Ale koho? Komu povieš to, čo nedokážeš povedať ani najlepším priateľom? S kým sa porozprávaš? Na koho zložiť svoje starosti a ťarchu? Si nešťastný, lebo nik ti nenapadá. Existuje taký človek, čo by v ťažkej chvíli života dokázal vziať tvoju ťarchu na seba, znášal utrpenie iných, a pritom sa necítil ako majster sveta? Život, v ktorom len bezcieľne blúdiš a snažíš sa nájsť neprichádzajúcu oporu nemá zmysel. Si zničený, utrápený a dokáže ťa hocaká správa rozplakať. Až keď si na dne, prídeš na to. Veď je tu predsa ktosi. Ale bude to fungovať? Zveriť sa niekomu, koho nevidíš a nepočujem? Tápeš v tmách ničiac samého seba. Rozhodni sa. Skús to. Vyrozpáraj sa, povedz, čo ťa trápi, čo ťa ťaží na srdci. Stačí sa len sústreďiť, počúvať a hlavne sa nebať. Zistíš, že v skutočnosti máš priateľa, ktorého si doteraz nepoznal. Keď budeš sám, vyplač sa, vyrozpáraj sa Mu a zistíš, že konečne máš niekoho, komu na tebe záleží a vždy bude počúvať tvoje príbehy, prosby a tvoj plač. Vždy si nájde čas na to, aby ťa vypočul. Keď Mu otvoríš svoje srdce, rád ťa privíta, ukáže ti cestu a bude ťa ochraňovať...

PETRA KOPUNCOVÁ

Od imidžu k láske

Dokážeme sa hlbšie zamyslieť nad tak často používaným a v súčasnosti veľmi aktuálnym slovíčkom *mladosť*? Veľmi jednoduchá a povrchná odpoveď, na túto otázku znie: „Mladosť je krásny čas.” Myslia si to však všetci teenageri? Sú všetci dospievajúci naozaj šťastní? V dnešnom svete vládne suverenita a sebavedomie, ale každý z nás naozaj vie, či je úprimne šťastný a spokojný so svojim životom.

Mladosť je čas, kedy človek nielen hľadá odpovede na základné otázky o zmysle života, ale snaží sa odhaliť svoje poslanie, svoju úlohu a konkrétny plán na budovanie svojho života. Po čom túži najviac? Predsa po láske a uplatnení, po rodine a teple domova, po pokoji a... Často krát sa zdá, že mladým na týchto hodnotách nezáleží a pestujú len svoj vlastný *imidž*. Prečo to robia? Chcú sa zviditeľniť, zvýrazniť svoju osobnosť, utvrdiť sa v tom, že nie sú zbytoční a nepotrební, ostatným len na ťarchu. Často sa ich úsilie poberá zlým smerom. Stoja na križovatke života a nedokážu sa rozhodnúť. Túžia po pomoci, po niekom, kto im ju poskytne. Prečo mi nikto nepomáha a prečo som na všetko sám? Pamätám sa, ako som ich odohnal. Stáli pri mne, no ja som ich odradil rečami o samostatnosti a zrelosti. Teraz si však uvedomujem, že moja nezrelosť sa prejavila v namýšľaní si, že som zrelý. Moje vnútro kričí... Chcem urobiť niečo nečakané, extravagantné. Zmením sa! Začnem výzorom. Prefarbím si vlasy (hoci aj na zeleno), oholím si hlavu aj napriek tomu, že som dievča, dám si urobiť percing, vymením slovník a... budem „IN”. Ale počkaj! Moje vnútro ešte neprestalo kričať. Som nešťastný, sám sebe väzňom v okovách. Moje okovy predstavujú filmy, reklamy, časopisy, zlé partie... To všetko ponúka fa-

Často sa zdá, že mladým na hodnotách nezáleží a pestujú len imidž...

lošné predstavy o živote a slobode. Človek musí byť veľmi opatrný a správne si voľiť hodnoty, podľa ktorých chce žiť.

Dôležité je naučiť sa byť sám sebou. Je ťažké rozhodnúť sa medzi dobrom a zlom, keď práve médiá - tak ovplyvňujúce - dokážu „najlepšie rozhodovať” o dobre a zle. Otec Pavol Hudák hovorí: „Môžeš si voľiť medzi dobrom a zlom, ale slobodný budeš iba vtedy, keď si zvolíš dobro - LÁSKU.”

Pre človeka je dôležité hovoriť. Potrebuje si nájsť niekoho, komu sa zverí. Ži naplno! Môžeš takto žiť len vtedy, ak budeš sám sebou. Nikdy sa nesnaž zmeniť svoju identitu, lebo si perfektný *originál*, *vzácný exemplár* na celej zemeguli!

LÚCIA HUDÁKOVÁ

ODPÚŠŤANIE – NAJÚČINNEJŠÍ LIEK
GERALD G. JAMPOLSKY, SOFA 2002.

Jampolsky Gerald – psychiater pre deti i dospelých, vyštudoval na lekárskej fakulte v Stranforde. R.1975 založil prvé Centrum subjektívnej liečby. Dnes sú takéto centrá rozšírené po celom svete. Dr. Jampolsky je medzinárodne uznávanou autoritou v oblasti psychiatrie, zdravia, podnikania a vzdelávania. Intenzívne sa venuje písaniu, k jeho najpredávanejším knihám patrí publikácia *Láska zbavuje strachu*. Spolu s manželkou PhDr. Dianou Cirincioneovou, psychoterapeutkou a spisovateľkou, pôsobil už v 50 krajinách sveta. Dnes obaja žijú striedavo v severnej Kalifornii a na Havajských ostrovoch.

Kniha tohto muža opisuje potenciálne nový spôsob chápania odpúšťania ako základného prvku na ceste k duševnému a fyzickému zdraviu a duševnej obnove. Odpúšťanie ako typický náboženský jav sa tu považuje za psychologický spôsob oslobodenia mysle od hnevu a odmietania, ochraňuje telo od stresu, vedúcemu k hnevu či nervozite. Odpustenie patrí k človeku a prináša úžitok obidvom stránkam – tomu, kto odpúšťa, i tomu, kto ho prijíma.

Kniha je preniknutá hlbokou vierou autora, čo dokazujú mnohé citáty, myšlienky i skutočné príbehy ľudí, s ktorými sa počas svojej práce stretol. Pozoruhodný je napríklad píbch o mladom mužovi menom Joey, ktorý ako 19-ročný odišiel z domu a obrátil sa chrbtom k svojmu pôvodnému židovskému náboženstvu. Jeho otec bol preto sklamaný a vyhrážal sa mu, že ho úplne vymaže zo svojho života, ak nezmení svoje zmysľanie. Joey však svoje zmysľanie nezmenil a akákoľvek komunikácia medzi otcom a synom sa prerušila. Syn putoval po svete, aby našiel sám seba. Prešlo niekoľko rokov a jedného dňa v malej kaviarni v Indii sa Joey stretol s priateľom z rodného mesta, ktorý mu povedal, že mu je ľúto, že pred mesiacom

zomrel jeho otec. Vtedy skamenel, pretože o tom nevedel. Vrátil sa domov a začal skúmať svoj židovský pôvod. Potom sa vybral do Jeruzalema, aby našiel sám seba pri Múre nárekov. Rozhodol sa, že svojmu mŕtvemu otcovi napíše list, vyjadrí mu svoju lásku a poprosí ho o odpustenie. Keď list zvinul a snažil sa ho zastrčiť do jednej z dier v múre, z tej istej diery vypadol iný kúsok papiera. Na jeho veľké prekvapenie bol ten list od jeho otca. Prosil v ňom Boha o odpustenie za to, že odmietol svojho syna, a vyjadroval v ňom voči synovi hlbokú, nekonečnú lásku. Joey bol ohromený. Ako sa to mohlo stať? Bolo to viac ako náhoda – bol to zázrak. Nemohol tomu uveriť, ale v ruke mal papier, ktorý vlastnou rukou napísal jeho otec.

ODPÚŠŤANIE PONÚKA
VŠETKO, PO ČOM TÚŽIM.

Po čom takom túžiš, čo by ti nemohlo dať odpúšťanie? Túžiš po pokoji? Odpúšťanie ti ho ponúka. Túžiš po šťastí, pokojnej mysli, istom cílení a pocite naplnenia a vnútornej krásy, ktorá presahuje tento svet? Túžiš po starostlivosti bezpečí a ochrane? Túžiš po pokoji, ktorý nemôže nič narušiť, po neznosti, ktorú nič nezraní, po trvalom pohodlí a odpočinku, aby ťa nikdy nič nerušilo? To všetko ti poskytne odpúšťanie, ba poskytne ti ešte viac. Zažiar v svojich očiach hneď, ako sa prebudíš, a dodá ti radosť, s ktorou budeš vítať nový deň. Vyrovná ti vrásky na čele počas spánku a spočinie na svojich viečkach, takže neuvidíš žiaden tieň strachu a zla, zlomyseľnosti a útoku. A keď sa prebudíš, ponúkne ti ďalší šťastný a pokojný deň. To všetko ti ponúka odpúšťanie, ba ešte viac.

ANĚŽKA RICHTARIKOVÁ